

Bilag 8

Langt flere svenske unge end danske er arbejdsløse. De unge i Sverige ryger først ved fyringsrunder, påpeger arbejdsmarkedsforsker som en af grundene.

Julie Steenbuch Holt

29. august 2018 09:08 Avisen.dk

Nye tal fra Eurostat, der er EU's statistikorganisation, viser, at arbejdsløsheden blandt den helt unge generation fortsat er langt højere i Sverige end i Danmark. I juni måned var 16,1 procent af svenskere mellem 15 og 24 år arbejdsløse, mens det tal kun var 9,1 procent for danskerne.

Arbejdsmarkedsforsker på Aalborg Universitet, Henning Jørgensen, peger på flere faktorer på det svenske arbejdsmarked, der har betydning for, at det er sværere for de svenske unge at få fodfæste på arbejdsmarkedet. En af disse faktorer er det såkaldte SIFU-princip, Sidst Ind Først Ud.

- Det betyder, at den, der blev ansat sidst, er den første, der bliver afskediget. Og de sidste, der er kommet ind, er typisk de unge. I Danmark har vi jo ikke sådan et princip, men her er det arbejdsgiveren, der finder ud af, hvem der skal afskediges, når der er fyringsrunder, siger Henning Jørgensen til Avisen.dk.

Arbejdsløsheden falder

Selvom arbejdsløsheden blandt de unge fortsat er høj i Sverige, er kurven dog nedadgående.

I 2017 var ledighedsprocenten blandt de 15-24-årige på 18,1 procent. Der er altså sket et fald på to procentpoint, ligesom der i Danmark er sket et fald på 1,9 procentpoint fra 11 procent i 2018 til 9,1 procent efter første halvår i 2018. Siden 2010 er der generelt sket et fald i ungdomsarbejdsløsheden i både Sverige og Danmark.

Henning Jørgensen er ikke overrasket over, at tallene for arbejdsløsheden blandt de unge i henholdsvis Sverige og Danmark ser ud, som de gør, da Sverige i flere år har haltet efter Danmark på det punkt. En af de andre faktorer, som Henning Jørgensen påpeger, er, at det i den svenske lovgivning og de svenske overenskomster er

vanskeligere at afskedige medarbejdere, end det er med den danske flexicurity-model.

Den danske flexicurity-model betyder, at det er nemt for de danske arbejdsgivere at hyre og fyre medarbejdere. Til gengæld findes der et socialt sikkerhedsnet for de danske lønmodtagere i form af dagpenge og en aktiv beskæftigelsespolitik, hvor der ydes hjælp til hurtigt at finde et nyt job. Det giver blandt andet plads til nyuddannede, der i andre lande kan have svært ved at finde fodfæste på arbejdsmarkedet.

Unge svenskere bliver i mindre grad integreret på arbejdsmarkedet

I Sverige er der også større sandsynlighed for, at du støder ind i en ung lønmodtager, der befinder sig i et såkaldt atypisk ansættelsesforhold. Andelen af atypiske ansættelser er nemlig dobbelt så højt i Sverige som i Danmark.

- Det vil sige, at man ikke integreres på arbejdsmarkedet, når man er færdiguddannet på samme måde som i Danmark. Det betyder også, at når man kører ind og ud af løse ansættelser, så står man også som ledig i perioder, forklarer Henning Jørgensen.

Atypiske ansættelser

Atypiske ansættelser er ansættelsesforhold, der afviger fra en traditionel fast, fuldtidsstilling ved at være projektstillinger, vikariater, freelance samt midlertidige og tidsbegrænsede stillinger.

Kilde: Videnscenter for Arbejdsmiljø

Derudover påpeger Henning Jørgensen, at Sverige har oplevet stor indvandring de seneste år, og iblandt her er også unge indvandrere, der har svært ved enten at komme i gang med en uddannelse eller finde et job. De kommer derfor ligeledes til at tælle med i statistikken af unge arbejdsløse.

Ikke på dagsordenen for det svenske valg

Svenskerne skal til stemmeurnerne den 9. september, men det er ikke arbejdsløshed, der har fyldt på dagsordenen for valgkampen på den anden side af Øresund.

Ifølge chefredaktør på Altinget.se, Mattias Cronborg, har den svenske valgkamp været præget af spørgsmålene om indvandring, lov og orden, klima og sundhed.

- Der er meget lidt fokus på de finansielle spørgsmål generelt og arbejdsløshed i særdeleshed. En forklaring er, at vi er midt i en højkonjunktur, og at vi har forholdsvis lav arbejdsløshed. Hvis der er et beskæftigelsesspørgsmål, der

diskuteres, så er det, hvordan nyankomne bedst kan komme ind på arbejdsmarkedet, forklarer Mattias Cronborg i et skriftligt svar til Avisen.dk.